

Διεθνές Συνέδριο για τον Άγιο Πολύκαρπο στη Σμύρνη

[Πατριαρχεία](#) / [Οικουμενικό Πατριαρχείο](#)

Για πρώτη φορά από την Μικρασιατική καταστροφή του 1922 η Σμύρνη τιμά μεγαλοπρεπώς την μνήμη του Πολιούχου της Αγίου Πολυκάρπου. Ο εορτασμός, ο οποίος είναι τριήμερος, ξεκίνησε σήμερα το πρωί (21-2-2020) με Διεθνές Συνέδριο και θα ολοκληρωθεί την Κυριακή, κυριώνυμο ημέρα της μνήμης του Αγίου, με Αρχιερατικό Συλλείτουργο.

Το Διεθνές Συνέδριο, με εισηγήσεις Ελλήνων και ξένων επιστημόνων, έχει θέμα: «Ο Άγιος Πολύκαρπος , Επίσκοπος Σμύρνης: Γραμματεία, Ιστορία και Τέχνη». Οργανώνεται, με πρωτοβουλία του Μητροπολίτη Σμύρνης Βαρθολομαίου, από τον Τομέα Εκκλησιαστικής Γραμματείας, Αρχαιολογίας και Τέχνης της Θεολογικής Σχολής του Α.Π.Θ. και τον Πνευματικό και Πολιτιστικό Σύλλογο Ρωμιών Σμύρνης.

Οι εργασίες του Συνεδρίου άνοιξαν με χαιρετισμό του Οικουμενικού Πατριάρχη Βαρθολομαίου, τον οποίο διάβασε ο Μητροπολίτης Σμύρνης. Ο Οικουμενικός Πατριάρχης, αφού ανέφερε ότι η Εκκλησία «έχει διασώσει την αγιότητα ως άξονα της ζωής της» και ότι οι Μάρτυρες και οι Άγιοι «ενσάρκωναν την εσχατολογική

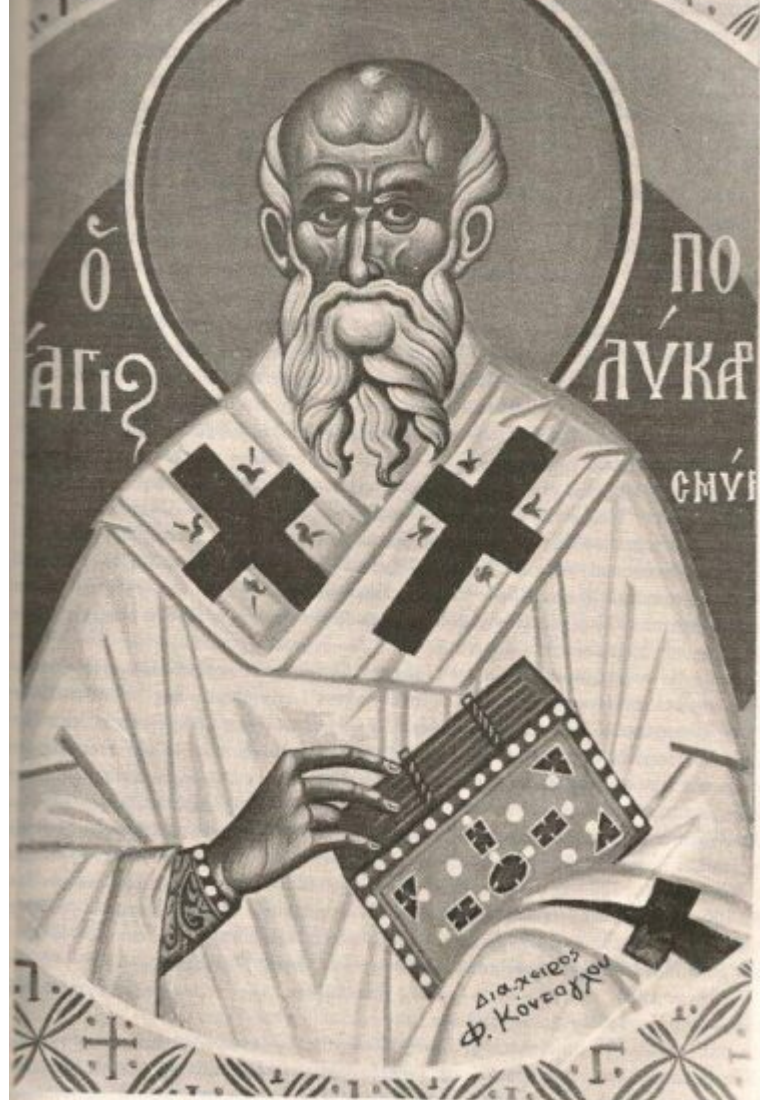
ταυτότητα της Εκκλησίας», επεσήμανε ότι «η Θεολογία του του μαρτυρίου» εκφράζεται και στο Μαρτύριον του Αγίου Πολυκάρπου, το οποίο κατέστη το «θεμέλιο της μαρτυριολογίας» και λειτούργησε ως «πρόγραμμα» στην ζωή της Εκκλησίας, σχετικά με την τιμή των Μαρτύρων και τον σεβασμό των σεπτών λειψάνων τους».

Ο Ιερομάρτυρας Πολύκαρπος, όπως είπε ο Οικουμενικός Πατριάρχης, υπήρξε «Αποστόλων ομιλητής» και «αποστολικός ανήρ». Επίσης, εξήρε τον αγώνα του κατά των αιρέσεων, «κηρύσσων μίαν και μόνην αλήθεια την υπό της Εκκλησίας παραδεδομένη». Καταλήγοντας ο Οικουμενικός Πατριάρχης στον χαιρετισμό του υπογράμμισε ότι «ορθώς ο Άγιος Πολύκαρπος εχαρακτηρίσθη ως η κατ' έξοχὴν ορθόδοξος φυσιογνωμία στην Εκκλησία Μικράς Ασίας κατά το πρώτο ήμισυ του β' αιώνα».

Ο Μητροπολίτης Βαρθολομαίος, (εκλέχτηκε το 2016), που είναι ο πρώτος Επίσκοπος της Σμύρνης μετά το 1922, χαρακτηρίζοντας τον εαυτό του «ταπεινό διάδοχο» του Αγίου Πολυκάρπου, ευχαρίστησε όσους βοήθησαν στην οργάνωση του Συνεδρίου και όσους συμμετέχουν σε αυτό. Ιδιαίτερες ευχαριστίες εξέφρασε στους χορηγούς, Χρίστο και Μαρία Παπουτσή.

Η Γενική Πρόξενος της Ελλάδος στην Σμύρνη, Αργυρώ Παπούλια, η οποία έχει καταγωγή από την ιερή γη της Ιωνίας, είπε ότι περίπου δύο εκατομμύρια Έλληνες κατάγονται από τη γη της Μ. Ασίας. Χιλιάδες Έλληνες, ανέφερε, τα τελευταία χρόνια επισκέπτονται την Σμύρνη και τις γύρω περιοχές, «στηρίζοντας την παρουσία του Οικουμενικού Πατριαρχείου και την ιερή αποστολή του Μητροπολίτη Σμύρνης στη γη της Μ. Ασίας». Οι Έλληνες, είπε, «επισκέπτονται την περιοχή με σεβασμό στο παρελθόν, αλλά και το παρόν της περιοχής, μεταφέροντας «μήνυμα ειρηνικής συνεργασίας και αμοιβαίας προόδου στους πολίτες της σύγχρονης Σμύρνης». Χαιρετισμό απηύθυνε και ο πρόεδρος του Πνευματικού- Πολιτιστικού Συνδέσμου Ρωμιών Σμύρνης, Γιώργος Θεοδωρίδης.

Την εναρκτήρια ομιλία στο Συνέδριο έκανε ο καθηγητής της Θ.Σ. του Α.Π.Θ., Χρήστος Αραμπατζής, με θέμα: «Η σύγχρονη έρευνα για το πρόσωπο και το έργο του Αγίου Πολυκάρπου».

Ιερώτατε Μητροπολίτα Σμύρνης, υπέρτατε και έλαρχε Ασία, εν Αγίω Πνεύματι αγαπητέ αδελφέ και συλλειτουργέ της ήμών Μετρούπολις κύριε Βαρθολομαίε, χάρις ειη τη ήμετέρη Ιερότητι και ειρήνη παρά Θεού.

Μετά χαράς ανταποκρινόμενοι εις τό αίτημα ήμών, αποστέλλομεν τόν παρόντα Πατριαρχικόν χαιρετισμόν διά νά αναγνωσθή κατά την έναρξιν τών έργασιών του συνδιοργανουμένου υπό του Ρωμαίικου Μορφωτικού και Πολιτιστικού Συνδέσμου Σμύρνης και του Τμήματος Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης Επιστημονικού Συνεδρίου περί του Ιερομάρτυρος Επισκόπου Σμύρνης Πολυκάριπου, συγχαιρόντες ήμιν, και, εν τώ προσώπω του Προέδρου αυτής, Έλλογιμωτάτου Καθηγητού κ. Χρήστου Αραμπατζή, τη Επιστημονική Επιτροπή του Συνεδρίου, διά την πρωτοβουλίαν και την προετοιμασίαν αυτού.

Η Εκκλησία του Χριστού έχει διαδώσει την αγιότητα ως δόξα της ζωής της και, κατά τό προσφύως λεχθέν, «πορεύεται εις την ιστορίαν μέ τά βήματα τών Αγίων». Ως απεφάνθη ή Αγία και Μεγάλη Σύνοδος της Ορθοδόξου Εκκλησίας (Κρήτη 2016), «ή «αγιότης είναι μετοχή του ανθρώπου εις την αγιότητα του Θεού εν τη «κοινωνία τών αγίων»». Εν τη έννοία ταύτη, «δέν νοείται αγιότης του ανθρώπου εκτός του σώματος του Χριστού "ό έστιν ή Εκκλησία" (Εφεσ. α', 23)» (Εγκύκλιος, §4).

Η Εκκλησία, εξ αρχής έωρταζε μέ λαμπρότητα την μνήμην τών Μαρτύρων και τών Αγίων, οι οποίοι ένεδράκωναν την έσχατολογικήν ταυτότητα αυτής, είκονίζοντες την δόξαν και την έκπαγλον φωτοχυσίαν της Βασιλείας του Θεού. Εις τάς Πρόξεις τών Αποστόλων και εις την περιγραφήν του μαρτυρίου του Πρωτομάρτυρος Αρχidiaκόνου Στεφάνου, αναδεικνύεται σαφέστατα ό έσχατολογικός οότος προσανατολισμός της εκκλησιαστικής ζωής: «Υπάρχων δέ πλήρης Πνεύματος Αγίου, άτενίσας εις τόν ούρανόν, είδε δόξαν Θεού και Ιησουν έστώτα εκ δεξιών του Θεού, και είπεν ήδού θεωρώ τούς ούρανοός άνεωγμένους και τόν υιόν του ανθρώπου εκ δεξιών Θεού έστώτα» (Πράξ. ζ', 55 - 56).

Αυτή ή «θεολογία του μαρτυρίου» εκφράζεται και εις τό Μαρτύριον του Πολυκάριπου, τό όποίον κατέστη «τό θεμέλιο της μαρτυρολογίας» και έλειτούργησεν ως «πρόγραμμα» εις την ζωήν της Εκκλησίας, εν σχέσει προς την τιμήν τών Μαρτύρων και τόν σεβασμόν τών σπυτών λειψάνων των, τά όποία απέβαινον τό κέντρον αναφοράς της λατρευτικής ζωής της εκάστοτε τοπικής εκκλησιαστικής κοινότητας.

Ο Ιερομάρτυς Πολυκάριπος Σμύρνης, εις τόν όποίον είναι άφαιρεμένον τό παρόν Συνέδριον, ήπηρεξεν «Αποστόλων όμιλητής» και «άποστολικός άνήρ». Κατεστάθη επίσκοπος της Εκκλησίας της Σμύρνης υπό Αποστόλων, έμαθήτευσε δέ μετά του Ιγνατίου του Θεοφόρου και του Αγίου Βουκόλου, τόν όποίον διεδέχθη εις τόν επσκοπικόν θρόνον της Σμύρνης, πλησίον του «Αποστόλου της αγάπης» Ιωάννου του Θεολόγου. Διεξήγαγεν άγώνα κατά τών αίρέσεων, κηρύσσωσ την

Μέ αὐτάς τας σκέψεις, εὐχόμενοι ἐπιτυχῇ κατὰ πάντα διεξαγωγῇν τοῦ καθ' ὑμᾶς Συνεδρίου, καταστέφωμεν πάντας τοὺς συνέδρους διὰ τῆς Πατριαρχικῆς ἡμῶν εὐλογίας, ἐπικαλούμενοι ἐφ' ὑμᾶς, πρεσβείαις τοῦ ἐν Ἀγίοις Προκατόχου τῆς ὑμετέρας Ἱερότητος, ἀδελφέ ἅγιε Σμύρνης, Ἱερομάρτυρος Πολυκάρπου, τὴν χάριν καὶ τὸ ἔλεος τοῦ ἐν τοῖς Ἀγίοις Αὐτοῦ ἐνδοξαζομένου Θεοῦ τῆς ἀγάπης.

ΕΚ ΤΩΝ ΑΓΓΛΩΝ ΑΓΓΕΛΟΝ ΤΩ ΧΕΙΩΝ ΑΔΕΛΦΩΣ Β.

Την Κυριακή στην Θεία Λειτουργία θα προεξάρχει ο κ. Συμεών και θα συλλειτουργήσουν ο Μητροπολίτης Σμύρνης Βαρθολομαίος και ο Επίσκοπος Ευδοκιάδος Αμβρόσιος.

Γεώργιος Κ. Θεοδωρίδης

Είναι για μένα μεγάλη τιμή που μου δίνεται η ευκαιρία να απευθυνθώ σήμερα στους διακεκριμένους καλεσμένους και αγαπητούς φίλους, να αναφερθώ γενικότερα στην σύγχρονη Τουρκία, ειδικότερα στην αγαπημένη για όλους Σμύρνη. Η Σμύρνη του σήμερα είναι η τρίτη μεγαλύτερη πόλη της Τουρκίας, μετά την Πόλη και την Άγκυρα και ο σημαντικότερος εισαγωγικός και εξαγωγικός εμπορικός

λιμένας της Τουρκίας. Αριθμεί 4 εκατομμύρια κατοίκους, αποτελώντας ένα μεγάλο αστικό κέντρο και παράλληλα έναν όμορφο τουριστικό προορισμό.

Τα Πανεπιστήμια της Σμύρνης, προσφέρουν υψηλού επιπέδου εκπαίδευση και αποτελούν πόλο έλξης για προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές. Η Σμύρνη είναι μια πόλη που ξεπερνά τα απωθημένα και τον εθνικιστικό θυμό του παρελθόντος και στοχεύει ξανά στην συνύπαρξη, εντός του ευρωπαϊκού γίγνεσθαι, των εθνοτήτων και των θρησκειών που την στολίζουν και τείνουν να αναβιώσουν τον παλαιό κοσμοπολιτισμό της. Ας μην ξεχνάμε άλλωστε πως η Σμύρνη ήταν και εξακολουθεί να είναι, το κατεξοχήν πρόσωπο της Τουρκίας προς την Ευρώπη και βρίσκεται πιο κοντά από κάθε άλλη πόλη της χώρας κοντά στο ευρωπαϊκό γίγνεσθαι.

Σε αυτό το σημείο θα μου επιτρέψετε να αναφερθώ και στην Ορθόδοξη Κοινότητα της Σμύρνης που αν και μικρή σε αριθμούς σήμερα προσπαθεί με όλα τα μέσα που διαθέτει να προάγει την ιστορία της και τον πολιτισμό.

Η σύνθεσή της αποτελείται από λιγοστούς παλιούς κατοίκους ελληνικής καταγωγής, το προσωπικό του Ελληνικού Προξενείου και τους Έλληνες αξιωματικούς του στρατηγείου του NATO με τις οικογένειές τους. Αυτοί αποτελούν ουσιαστικά και τον πυρήνα αυτού που μπορούμε να ονομάσουμε «Ελληνισμός της Σμύρνης». Κοντά σε αυτούς, έχουν προστεθεί τα τελευταία κυρίως χρόνια και κάποιοι Έλληνες που ήρθαν στην Σμύρνη από την Ελλάδα για επαγγελματικούς λόγους, σπουδάζουν, άνοιξαν επιχειρήσεις, διδάσκουν στα πανεπιστήμια και συχνά έχουν σύζυγο από την Σμύρνη. Αυτοί είναι μερικοί δεκάδες ακόμα. Βεβαίως γύρω από αυτούς μπορεί να προσθέσει κανείς και μερικές εκατοντάδες άτομα που είναι ορθόδοξοι από άλλες χώρες, κυρίως από την πρώην Σοβιετική Ένωση και την ανατολική Ευρώπη, που βρίσκονται για διάφορους λόγους και αυτοί στην Σμύρνη. Ανάμεσά τους Ρώσοι, Γεωργιανοί, Βούλγαροι, Ουκρανοί, Μολδαβοί κ.α., που όλοι συσπειρώνονται γύρω από την πυρηνική ελληνική κοινότητα η οποία διαχειρίζεται και λειτουργεί τις ορθόδοξες εκκλησίες της Σμύρνης.

Μετά από τις συντονισμένες ενέργειες, το τουρκικό κράτος επέτρεψε την ανακαίνιση του ναού του Αγίου Βουκόλου, του μοναδικού ναού που διασώθηκε, ενός από τους δύο ελληνορθόδοξους ναούς που δεν καταστράφηκαν ολοσχερώς στην Σμύρνη. Είναι άξιο να τονιστεί ότι ο ίδιος ο μητροπολιτικός Δήμος της Σμύρνης χρηματοδότησε το έργο. Ο ναός του Αγίου Βουκόλου, χρησιμοποιήθηκε αρχικά ως πολιτιστικό κέντρο, αλλά από το 2014 αποδόθηκε και για την τέλεση ορθοδόξων τελετουργιών. Βεβαίως ο ναός δεν είναι στην ιδιοκτησία της κοινότητας ούτε και της έχει παραχωρηθεί ελεύθερα για χρήση, όποτε ωστόσο ζητήθηκε από τις τουρκικές αρχές η παραχώρηση του ναού για να χρησιμοποιηθεί για την τέλεση ακολουθιών δόθηκε ευχαρίστως.

Με αυτές τις αναφορές στη σύγχρονη Σμύρνη και στην Ορθόδοξη Κοινότητα Σμύρνης, θα ήθελα να χαιρετίσω το Συνέδριο αυτό που έχει την ιδιαίτερη τιμή να συνδιοργανώνει ο Ρωμαίικος Μορφωτικός και Πολιτιστικός Σύνδεσμος Σμύρνης με την Θεολογική Σχολή του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, και συγκεκριμένα με τον Τομέα Εκκλησιαστικής Ιστορίας, Χριστιανικής Γραμματείας, Αρχαιολογίας και Τέχνης. Ιδιαίτερες ευχαριστίες επιθυμώ να υποβάλω στον Σεβασμιώτατο Ποιμενάρχη μας, Μητροπολίτη Σμύρνης κ. Βαρθολομαίο, ο οποίος είχε την έμπνευση και την σύλληψη της πραγματοποιήσεως του Συνεδρίου αυτού. Ιδιαιτέρως ευχαριστώ τον Πρόεδρο της Επιστημονικής Επιτροπής Ελλογιμώτατο κ. Χρήστο Αραμπατζή, Καθηγητή της Θεολογικής Σχολής του ΑΠΘ, ο οποίος έχει την κυρία ευθύνη και τον συντονισμό του Συνεδρίου αυτού, μαζί με τους συνεργάτες του, όπως και στους χορηγούς μας το Ίδρυμα Χρήστου και Μαρίας Παπουτσή, ως και τον Πανοσιολογιώτατον Αρχιμανδρίτην π. Μακάριον Νιάκαρον για την σχετική μέριμνα και συμβολή του.

Θα ήθελα ωστόσο να ολοκληρώσω την ομιλία μου, δίνοντας έναν τόνο λυρικό, που ανταποκρίνεται στις βαθύτερες σκέψεις που φωλιάζουν στο πίσω μέρος του μυαλού και συνομιλούν με την καρδιά μας.

Πρόκειται για ένα απόσπασμα από το ποίημα «Νοσταλγία της Σμύρνης» του ποιητή Τζεϊχούν Ατούφ Κανσού (1919-1978).- Ceyhun Atuf Kansu (1919-1978) İzmir özlemi

Είναι μια οχλοβοή αυτή, που φτάνει από μακριά,
που μου φέρνει χαιρετίσματα απ' τις θάλασσες,
καθώς τα σύννεφα κάτασπρα περνούν από πάνω μου,
αλαργεύω σ' εκείνο τον πάμπλουτο τόπο.

Τα βουνά καπνισμένα προσκαλούν κάθε ψυχή,
ένας πρωινός άνεμος φυσάει ακατάπαυστα προς το Αιγαίο,
εκείνη η μεγάλη θάλασσα, η λίμνη των ηρώων
ταξιθεύει στη σκέψη μου, που όλο εκεί τριγυρίζει.

Πηγή: fanarion.blogspot.com

ΤΟΜΕΑΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ,
ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ, ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ Α.Π.Θ.
&
ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΡΩΜΙΩΝ ΣΜΥΡΝΗΣ

ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΣΜΥΡΝΗ
21 - 22 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2020

ΑΓΙΟΣ
ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ,
ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΣΜΥΡΝΗΣ

Γραμματεία - Ιστορία - Τέχνη

και στο πνεύμα του
ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ
α.κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥ Α'